

ชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2
เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย

สาระการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว
เล่มที่ 1 รูปร่างและลักษณะของผีเสื้อ

นางสาวอาทิตย์ยา ล้มตระกูล
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สารการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว เรื่อง ผีเสื้อ
แสนสวย ชุดนี้มีทั้งหมด 5 เล่ม สำหรับเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของ
ผีเสื้อ มีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างและลักษณะต่าง ๆ ของผีเสื้อได้แก่ รูปร่างและลักษณะ
อวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อ รูปร่างและลักษณะของปีกผีเสื้อ และรูปร่างและลักษณะ
อวัยวะส่วนลำตัวของผีเสื้อ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กปฐมวัยรู้จักสังเกต จำแนก
ลงความคิดเห็นจากข้อมูล และชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ และ
เสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สารการเรียนรู้ ธรรมชาติ
รอบตัว เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์
และพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้าน
การเรียนรู้เหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะชี้แนะแนวทางในการ
จัดทำชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สารการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว เรื่อง ผีเสื้อ
แสนสวย เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

อาทิตยา ลีมิตระกุล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
จุดประสงค์การเรียนรู้	2
ผังมโนทัศน์	3
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1	4
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2	6
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 3	8
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 4	10
สรุปองค์ความรู้	12
แบบทดสอบหลังเรียน	13
ภาคผนวก	14
เฉลยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1	15
เฉลยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2	16
เฉลยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 3	17
เฉลยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 4	18
เฉลยแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน	19
บรรณานุกรม	21
ประวัติย่อผู้จัดทำ	22

**คำชี้แจง ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์
และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สาระการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย**

ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ และสร้างเสริมประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สาระการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว เรื่อง ผีเสื้อ
แสนสวย ชุดนี้มีทั้งหมด 5 เล่ม ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง รูปร่างและลักษณะของผีเสื้อ

ชุดที่ 2 เรื่อง วงจรชีวิตผีเสื้อ

ชุดที่ 3 เรื่อง จากหนอนน้อยเป็นผีเสื้อ

ชุดที่ 4 เรื่อง ศัตรูของผีเสื้อ

ชุดที่ 5 เรื่อง ประโยชน์และโทษของผีเสื้อ

ชุดกิจกรรมนี้เป็นแบบฝึกทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์โดยการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย เป็นชุดกิจกรรมที่เน้น
ให้เด็กปฐมวัยได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การสังเกต จำแนก ลงความคิดเห็น
จากข้อมูลลงมือปฏิบัติจริงในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
ทั้งสถานที่จริงและเอกสาร ที่เกิดขึ้นใกล้ตัวและไกลตัวรวมทั้งสถานการณ์จำลอง
ที่ผู้สอนจัดให้กับเด็กได้เล่น ศึกษา และฝึกปฏิบัติ พร้อมทั้งยังมีแบบทดสอบก่อนเรียน
และหลังเรียน ได้ทดสอบความรู้ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและความสามารถของ
เด็กปฐมวัย เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไป
ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ให้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

บทบาทของครู

ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ครูอ่านและศึกษาคำนำ คำชี้แจงและวิธีการใช้งานชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้เข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. ครูให้เด็กทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 5 ข้อจากชุดกิจกรรม ก่อนลงมือศึกษาเนื้อหาสาระต่าง ๆ เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานเด็ก
3. ครูให้เด็กศึกษาและทำกิจกรรมฝึกทักษะต่าง ๆ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจง แนะนำ และเป็นตัวอย่างให้เด็กปฏิบัติตามกิจกรรม
4. ครูให้เด็กทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 5 ข้อ จากชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อดูพัฒนาการของเด็ก
5. หากเด็กมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ให้เด็กสอบถาม และปรึกษากับครูผู้สอนได้

บทบาทของเด็ก

ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เด็กต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. เด็กฟังคำชี้แจง และวิธีการใช้งานชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จากครูผู้สอนให้เข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. เด็กทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 5 ข้อจากชุดกิจกรรม ก่อนลงมือศึกษาเนื้อหาสาระต่าง ๆ เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็ก
3. เด็กศึกษาและทำกิจกรรมฝึกทักษะต่าง ๆ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจง แนะนำ และเป็นตัวอย่างให้เด็กปฏิบัติตามกิจกรรม
4. เด็กทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 5 ข้อจากชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อดูพัฒนาการของเด็ก
5. หากเด็กมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้เด็กสอบถามและปรึกษากับครูผู้สอนได้

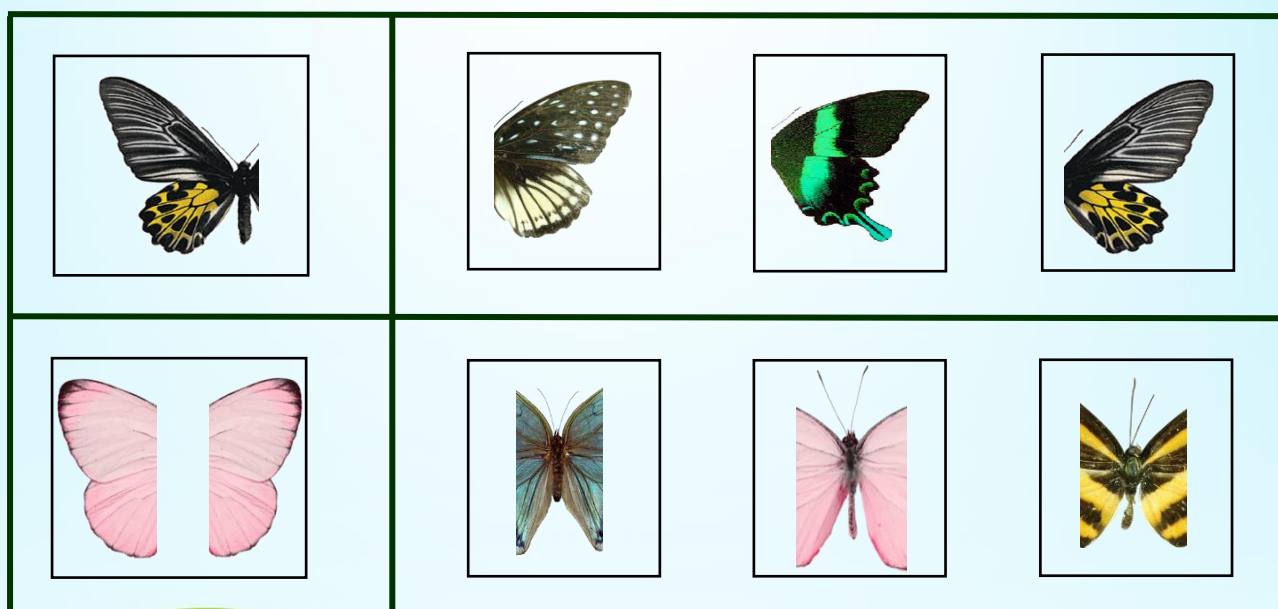

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. ให้เด็ก ๆ โยงเส้นจับคู่ภาพนางของผีเสื้อที่มีลักษณะและสีสัมพันธ์กัน

2. ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X ทับส่วนประกอบของผีเสื้อที่หายไป

จุดประสงค์

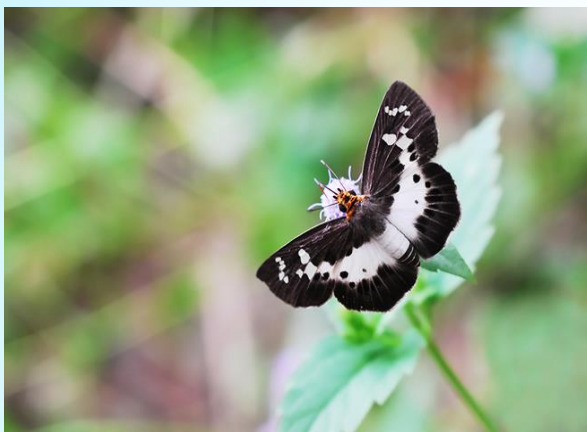
1. เด็กสามารถบอกรูปร่างและลักษณะของผีเสื้อได้
2. เด็กสามารถบอกรูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อได้
3. เด็กสามารถบอกรูปร่างและลักษณะของปีกและสีบนปีกผีเสื้อได้
4. เด็กสามารถบอกรูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนลำตัวของผีเสื้อได้

ผังมโนทัศน์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1

รูปร่างและลักษณะของผีเสื้อ

ผีเสื้อมีความแตกต่างกันทั้งรูปร่างและลักษณะ รวมถึงสีสันทันของปีกด้วย เด็ก ๆ สามารถพบเห็นผีเสื้อได้ตามสวนหย่อม ตามพุ่มไม้ หรือบริเวณสวนดอกไม้

สร้างเสริมประสบการณ์ที่ 1

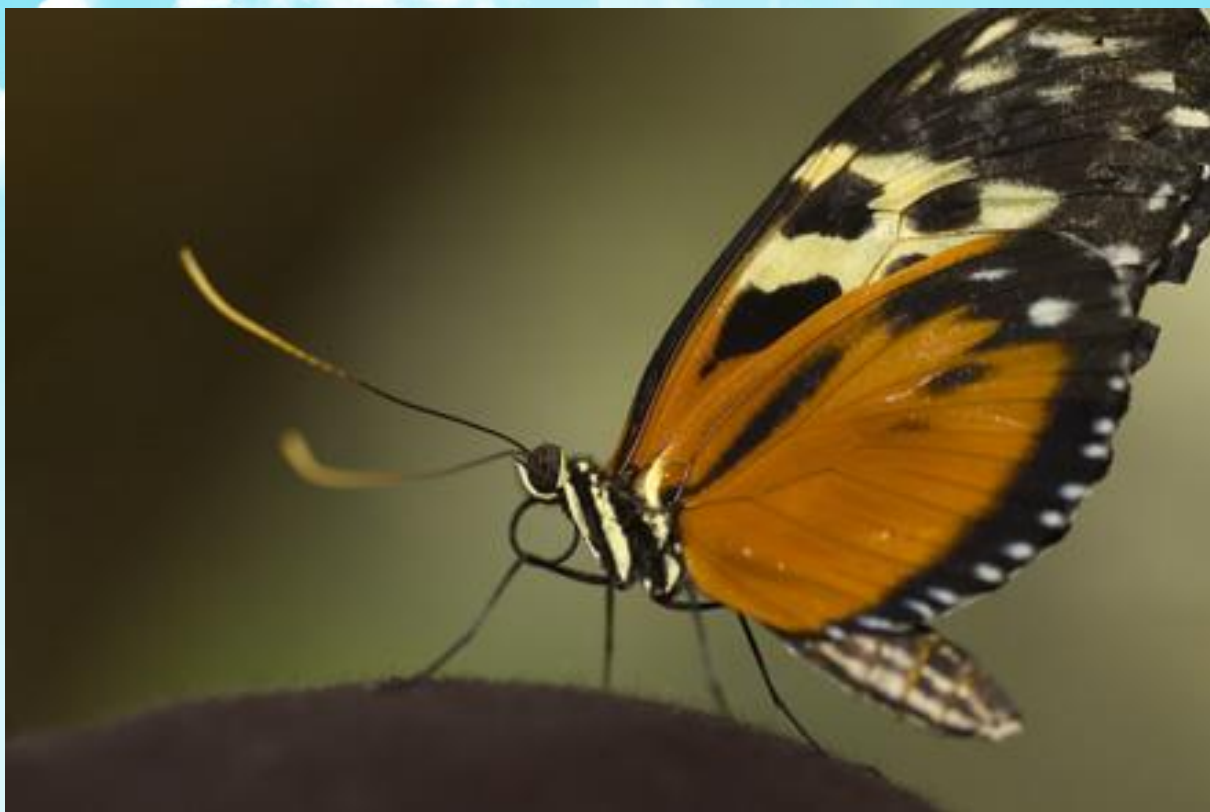
จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการสังเกตและจำแนกรูปร่างและลักษณะของผีเสื้อได้

คำชี้แจง วงกลมรอบสิ่งมีชีวิตที่เป็นผีเสื้อ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2

รูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อ

ส่วนหัวของผีเสื้อประกอบไปด้วย ตา 2 ข้าง, หนวด 2 เส้น และปากเป็นท่อเรียวยาวสามารถม้วนได้ ซึ่งคือท่อดูดน้ำหวานนั่นเอง

สร้างเสริมประสบการณ์ที่ 2

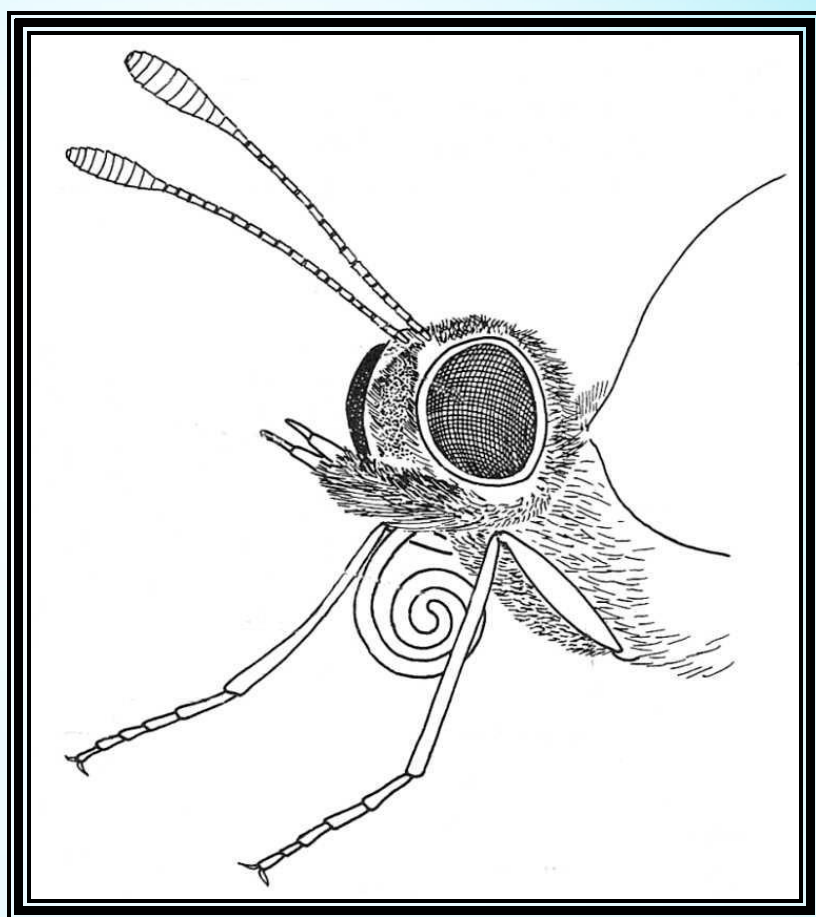
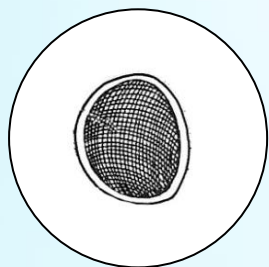
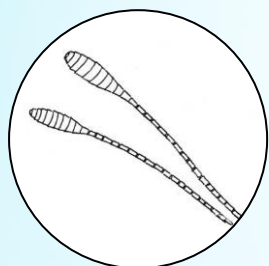
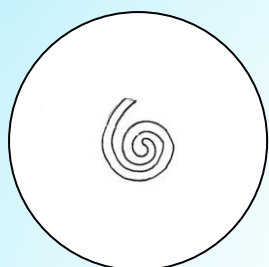
จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริม

ประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกอวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อได้

คำชี้แจง

ให้เด็ก ๆ ลากเส้นจับคู่อวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อให้ถูกต้อง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 3

รูปร่างและลักษณะปีกผีเสื้อ

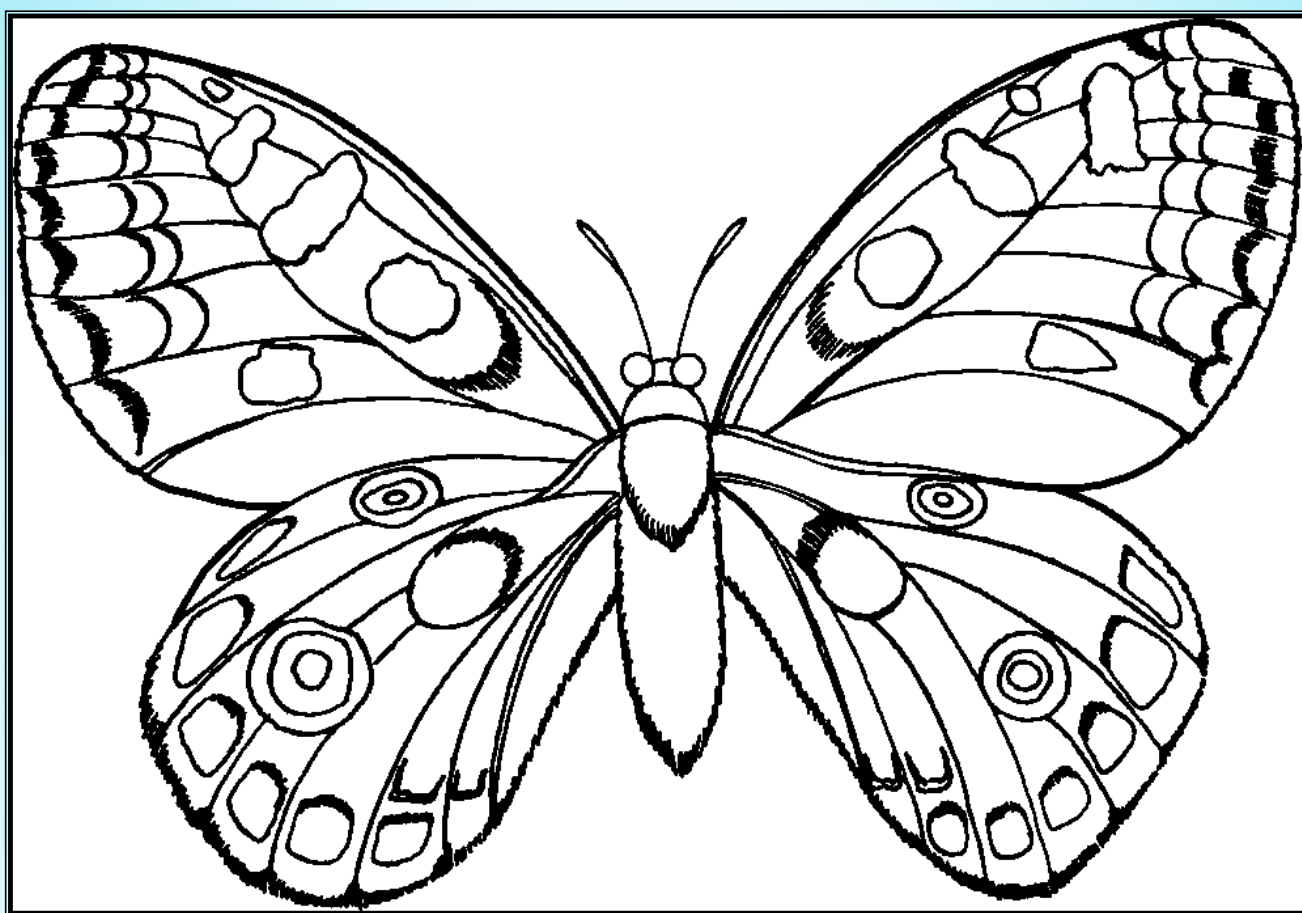
ปีกของผีเสื้อมี 2 คู่เป็นเยื่อบาง ๆ บนปีกมีสีสันทและลวดลายแตกต่างกัน
ซึ่งเกิดจากการเรียงตัวของเกล็ดสีเล็ก ๆ ต่างกัน

สร้างเสริมประสบการณ์ที่ 3

จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกลักษณะของปีกและสีบนปีกผีเสื้อได้

คำชี้แจง ให้เด็ก ๆ ระบายสีผีเสื้อให้สวยงามตามที่เด็ก ๆ เคยพบเห็น

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 4

รูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนลำตัวของผีเสื้อ

ลำตัวของผีเสื้อประกอบไปด้วย ส่วนหัว ส่วนลำตัว และส่วนท้องมีลักษณะเป็นปล้อง ๆ และขาจำนวน 6 ขา มีลักษณะเป็นข้อ ๆ

สร้างเสริมประสบการณ์ที่ 4

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกรูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนลำตัวของผีเสื้อได้

คำชี้แจง

ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X บนรูปที่เป็นส่วนลำตัวของผีเสื้อ

สรุปองค์ความรู้

ผีเสื้อเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่มีสีและลายที่สวยงาม รูปร่างของผีเสื้อ

ประกอบด้วย ลำตัว มีขา 6 ขา มีปีก 2 คู่ มีตา 1 คู่ มีหนวด 2 เส้น

ซึ่งสามารถดมกลิ่นได้ในระยะไกล ๆ ได้ส่วนหัวมีท่อวงใช้สำหรับ

ดูดน้ำหวานจากเกสรดอกไม้หรืออาหารเหลวอื่น ๆ เวลาที่ไม่ใช้งาน

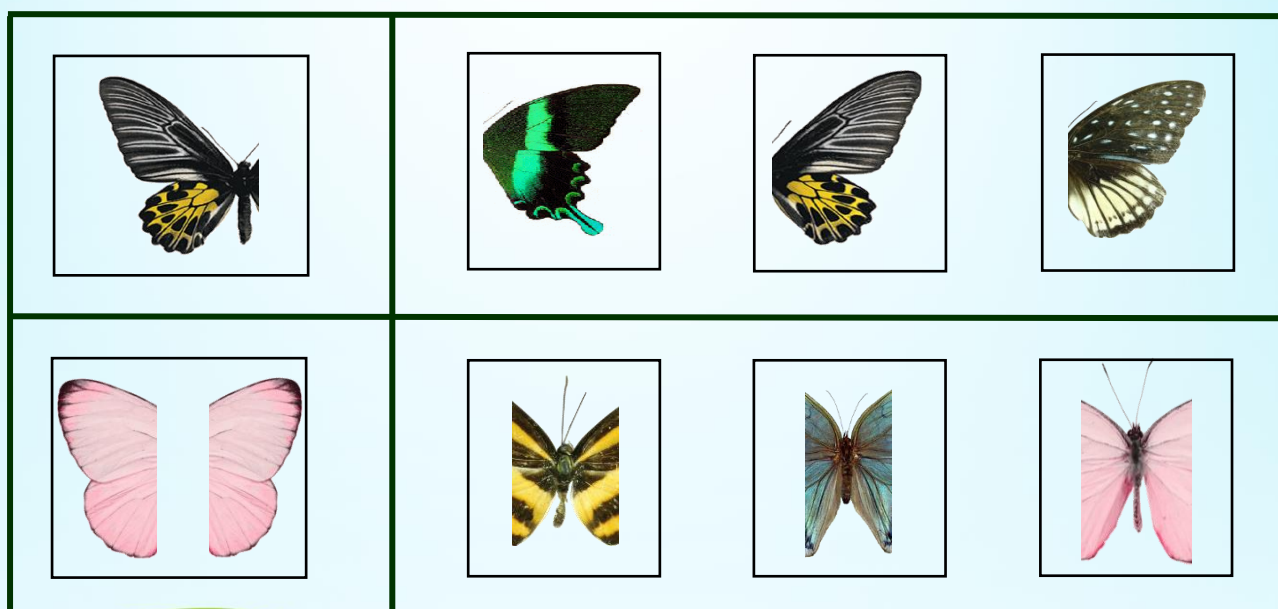
วงนี้จะขดเป็นวงและเหยียดตรงได้เมื่อต้องการใช้งาน

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ให้เด็ก ๆ โยงเส้นจับคู่ภาพเงาของผีเสื้อที่มีลักษณะและสีสัมพันธ์กัน

2. ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X ทับส่วนประกอบของผีเสื้อที่หายไป

ภาคผนวก

เจดีย์สร้างเสริมประสบการณ์ที่ 1

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการสังเกตและจำแนกรูปร่างและลักษณะของผีเสื้อได้

คำชี้แจง

วงกลมรอบสิ่งมีชีวิตที่เป็นผีเสื้อ

เฉลยสร้างเสริมประสบการณ์ที่ 2

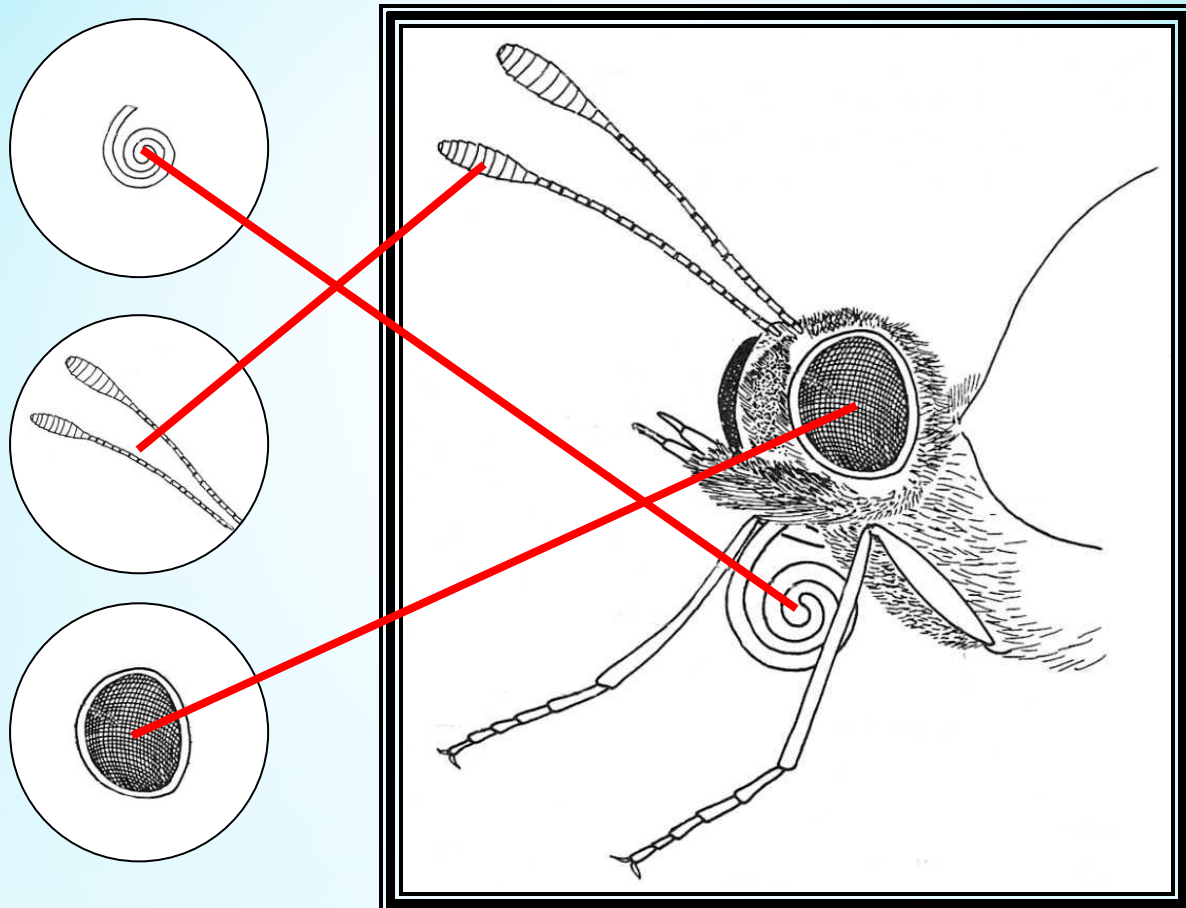
จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริม

ประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกอวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อได้

คำชี้แจง

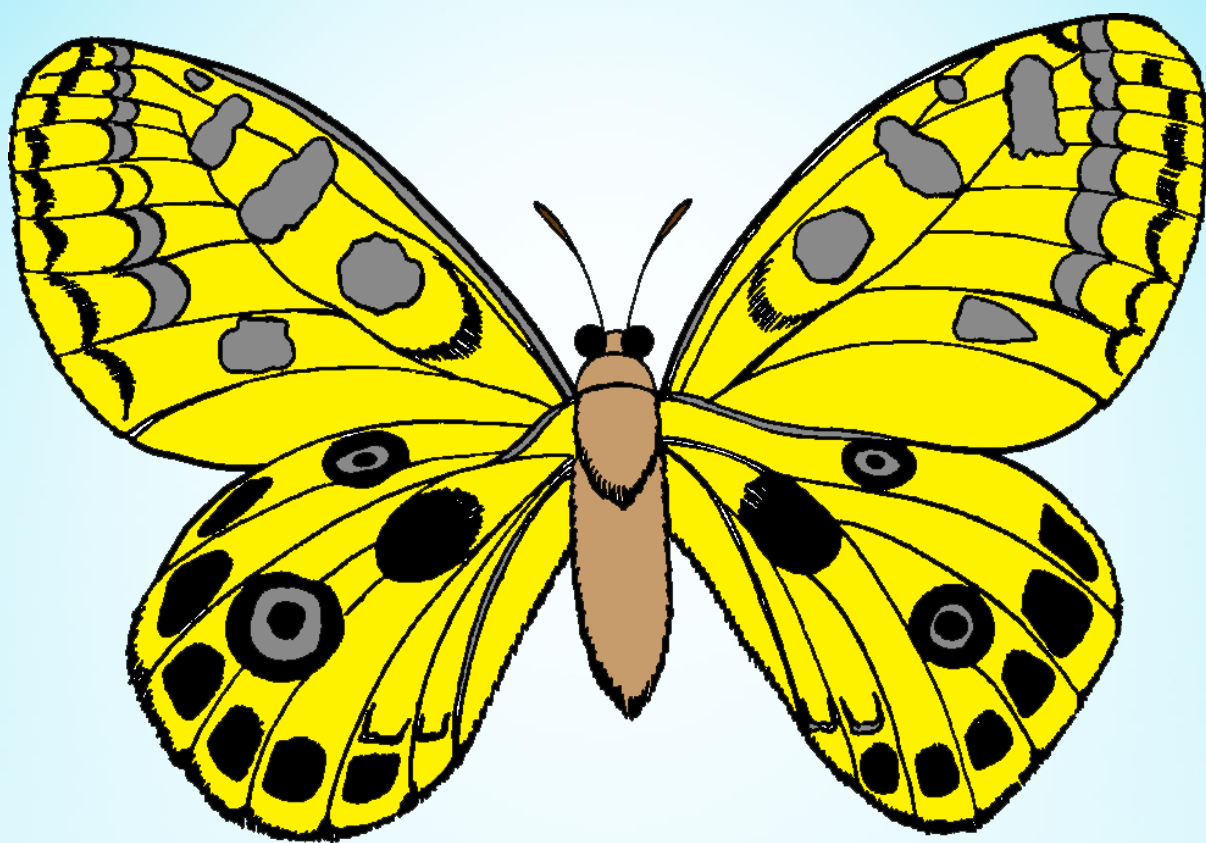
ให้เด็ก ๆ ลากเส้นจับคู่อวัยวะส่วนหัวของผีเสื้อให้ถูกต้อง

เฉลยสร้างเสริมประสบการณ์ที่ 3

จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกลักษณะของปีกและสีสันบนปีกผีเสื้อได้

คำชี้แจง ให้เด็ก ๆ ระบายสีผีเสื้อให้สวยงามตามที่เด็ก ๆ เคยพบเห็น

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เฉลยสร้างเสริมประสบการณ์ที่ 4

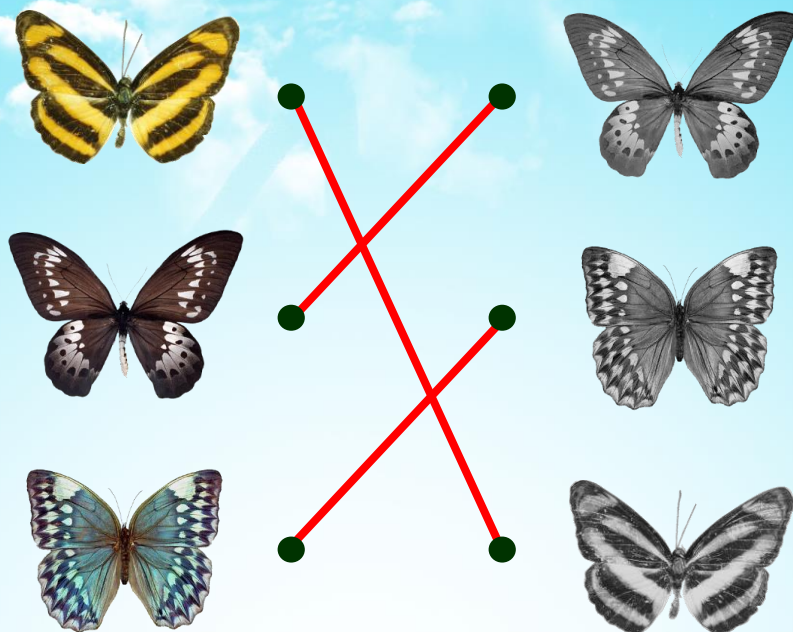
จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ด้านสังเกตและบอกรูปร่างและลักษณะอวัยวะส่วนลำตัวของผีเสื้อได้

คำชี้แจง ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X บนรูปที่เป็นส่วนลำตัวของผีเสื้อ

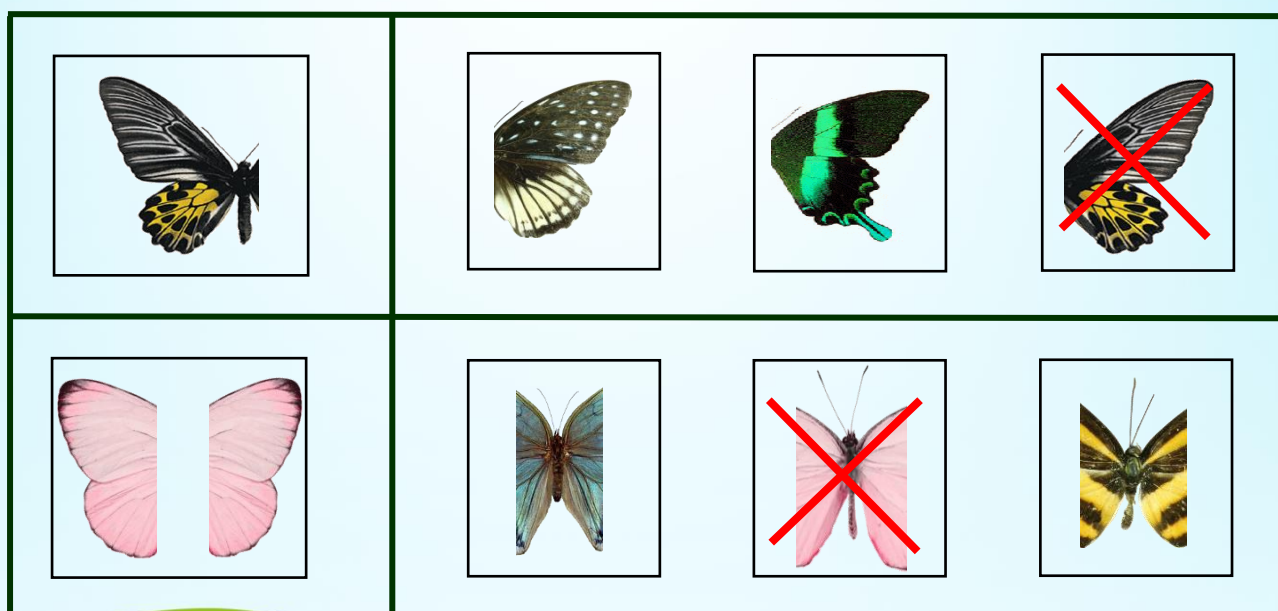

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ให้เด็ก ๆ โยงเส้นจับคู่ภาพเงาของผีเสื้อที่มีลักษณะและสีสัมพันธ์กัน

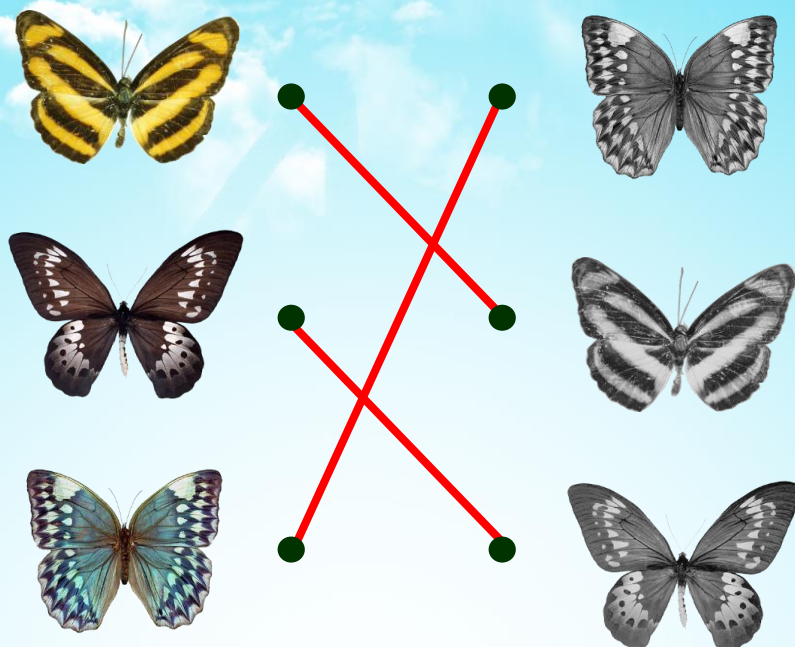

2. ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X ทับส่วนประกอบของผีเสื้อที่หายไป

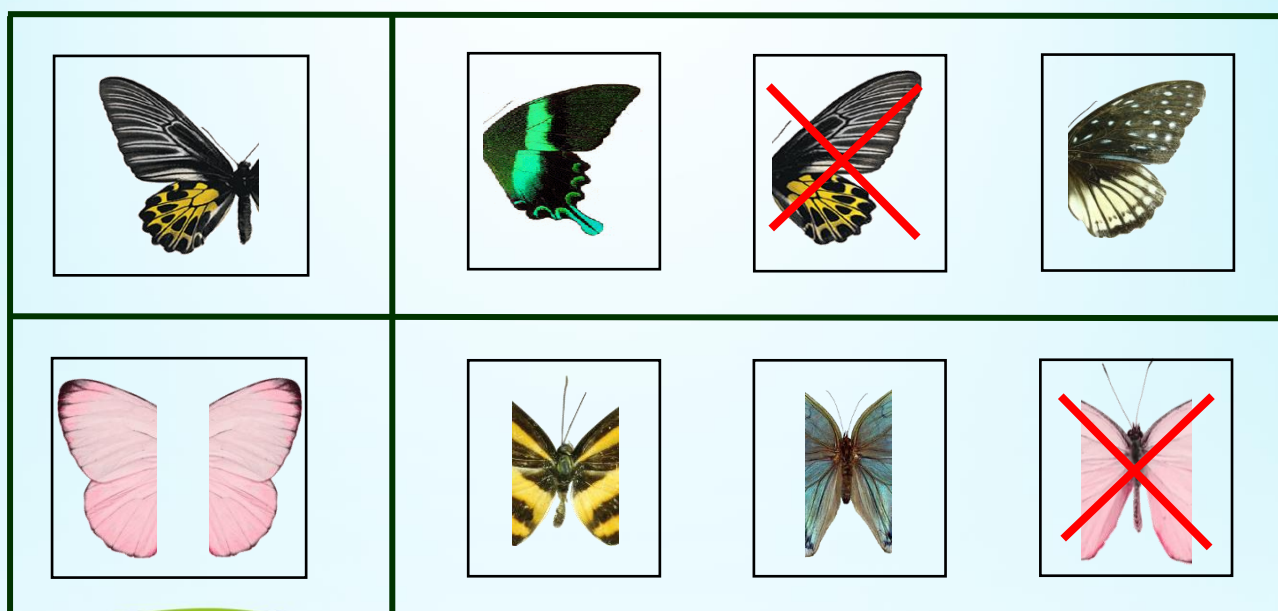

เจดยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ให้เด็ก ๆ โยงเส้นจับคู่ภาพเงาของผีเสื้อที่มีลักษณะและสีสัมพันธ์กัน

2. ให้เด็ก ๆ ทำเครื่องหมาย X ทับส่วนประกอบของผีเสื้อที่หายไป

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช

2546. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.

กรุงเทพฯ: ครูสภา.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.

กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บุ๊คส์

โกวิท ประวาลพุกษ์. (2552). Brain based learning : การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการ

ทำงานของสมอง. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

จินตนา ไบกาชุย. (2542). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.

ฝ่ายวิชาการ. (2557). หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย. กำแพงเพชร. โรงเรียน

บ้านสุวรรณภูมิ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2552). การสอนวิทยาศาสตร์

เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

ประวัติ

ชื่อ นางสาวอาทิตย์ ล้อมตระกูล
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 19 เดือน กันยายน พ.ศ. 2514
 ตำแหน่งหน้าที่ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ หมู่ 5 ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
 E-mail: alimtrakoon@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539 ปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษา ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

ประวัติรับราชการ

พ.ศ. 2541 บรรจุตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านหนองขาม อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร
 พ.ศ. 2544 ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3
 พ.ศ. 2546 ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ
 พ.ศ. 2547 ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ
 พ.ศ. 2551 ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.2 โรงเรียนบ้านสุวรรณภูมิ

ผลงานทางวิชาการ

1. ผลงานทางวิชาการ ชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย

เกียรติบัตร (ระดับเขตพื้นที่)

พ.ศ. 2551 รางวัลเหรียญทอง ข้าราชการครูดีเด่น สายงานครูผู้สอนปฐมวัย
 พ.ศ. 2551 รางวัลเหรียญเงิน การประกวดผลงานวิจัยทางการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน)
 พ.ศ. 2551 รางวัลเหรียญทองแดง การประกวดสื่อการเรียนการสอนปฐมวัย ประเภท E-book
 พ.ศ. 2554 ครูแกนนำ (Master Teacher) ครูปฐมวัย
 พ.ศ. 2554 เกียรติบัตรเหรียญทอง ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน ปั่นดินน้ำมัน
 พ.ศ. 2555 เกียรติบัตรเหรียญเงิน ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน การสร้างภาพ นึก ตัด ปะ
 พ.ศ. 2557 เกียรติบัตรเหรียญทอง ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน การสร้างภาพ นึก ตัด ปะ
 พ.ศ. 2557 เกียรติบัตรเหรียญทองแดง ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน วาดภาพระบายสี
 พ.ศ. 2557 เกียรติบัตรเหรียญทองแดง ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน ปั่นดินน้ำมัน
 พ.ศ. 2557 โรงเรียนได้รับตราพระราชทาน โครงการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย” ประเทศไทย
 พ.ศ. 2558 เกียรติบัตรเหรียญทองแดง ครูผู้สอนเด็กในการแข่งขัน การสร้างภาพ นึก ตัด ปะ